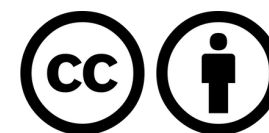

DIGIPERUSTAITOJA YRITTÄJILLE

Digitaitoja pienyrittäjille -hankkeen koulutusmalli

Aineisto on vapaasti hyödynnettävissä CC BY-lisenssillä.

DIGITAITOJA
PIENYRITTÄJILLE

ahjola **Setlementti**

Rahoittaja

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

ALKUSANAT

Tähän esitykseen on koottu Digitaitoja pienyrittäjille -hankkeen kokemuksia ja hyviksi havaittuja käytäntöjä digiperustaitojen opettamisesta yksinyrittäjille, pienten yritysten pyörittäjille ja muille itsensä työllistäjille. Koulutusmalli on tarkoitettu vastaavia koulutuksia suunnittelevan avuksi ja innostajaksi.

Aluksi esitellään Digitaitoja pienyrittäjälle -hanke vaikutusketjuna ja sen jälkeen tarkemmin keskeisimpiä hankkeessa tehtyjä huomioita.

Tätä esitystä täydentää hankkeessa toteutettujen kurssien rungot, jotka löytyvät avointen oppimateriaalien kirjastosta sekä Opintopolusta löytyvät opetussuunnitelmiin (hakusanaksi Digitaitoja pienyrittäjille ja valinnaksi "ei voimassa").

**ideoita ja hyviä käytäntöjä
yksin/mikroyrittäjille suunnattujen
digiperustaitokoulutusten järjestämiseen**

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE

Aikataulu, alue, toteuttaja ja hankkeen rahoitus

- 1.8.2022 -31.12.2024
- toiminta-alueena Tampereen seutu
- hankkeen toteuttaja: Ahjolan Setlementti /Ahjolan kansalaisopisto
- rahoittaja: Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)
Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF)

Hanke esitellään tässä vaikutusketjuna.

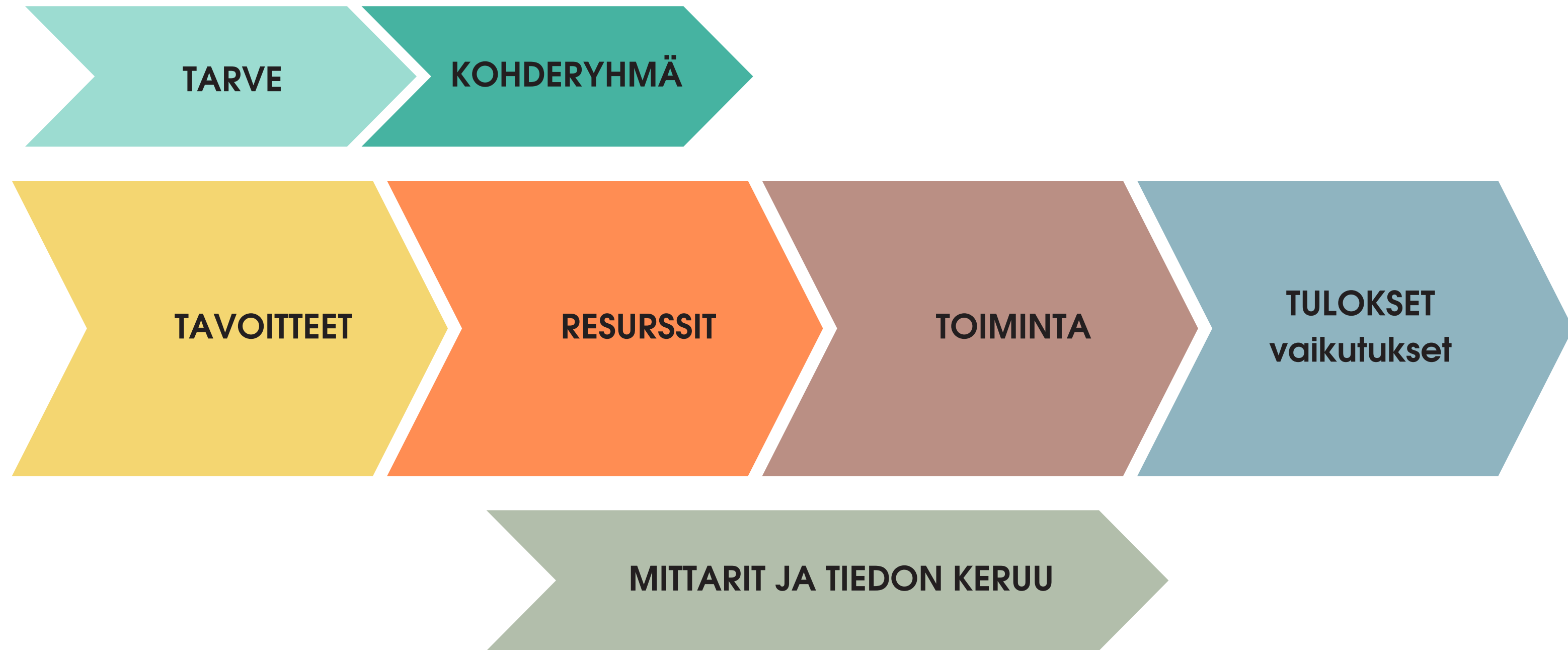
Ensimmäinen versio laadittiin hankkeen alussa suunnittelun apuvälineeksi, tavoitteiden ja toiminnan selkiyttämiseksi sekä tuloksellisuuden arviointia varten.

Hankkeen aikana vaikutusketjun avulla on palattu arvioimaan saavutettuja tuloksia ja sitä, miten hyvin tavoitteisiin on päästy. Tässä esitetty versio on yhteenveto hankkeen toiminnasta.

**Vaikutusketju on hyvä työväline
uutta toimintaa kehitettäessä.**

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

TARVE

Millaisesta haasteesta on kysymys?

Joukko pieniä yrittäjiä (erityisesti yksinyrittäjiä) ei juurikaan hyödynnä digitaalisia työvälineitä yritystoiminnassaan tai ei hallitse edes digiperustaitoja riittävästi. Syynä voi olla ajan tai muiden resurssien puute tai erilaiset pelot ja neuvottomuus. Tämä hankaloittaa päivittäistä toimintaa tai saattaa jopa kuihduttaa yrityksen toimintaa. Digitaitojen puute aiheuttaa myös häpeää ja vaikuttaa hyvinvointiin.

Yrittäjille suunnattua koulutusta esimerkiksi digimarkkinointiin tai taloushallintaan on tarjolla kohtuullisen hyvin. Monesti näihin koulutuksiin osallistuminen vaatii kuitenkin vähintään perustason digiosaamista ja -ymmärrystä. Digiosattomat ja -osaamattomat yrittäjät jäävät siis ulkopuolelle. Tämän kohderyhmän tavoittaminen, innostaminen koulutuksen pariin ja sitä kautta digiloikkaan, on iso haaste. Yksin/mikroyrittäjän on vaikea löytää aikaa kouluttautumiseen ja sitoutuminen varsinkin pidemmäksi aikaa on mahdotonta.

Digi- ja väestötietovirasto selvitti vuonna 2020 yritysten ja yhteisöjen digituen tarvetta. Selvitys osoitti, että eniten apua kaivataan pienissä ja paikallisissa yrityksissä ja yhteisöissä. Tukea tarvitaan paitsi palveluiden käytössä, mutta myös perustason toimintalogiikan ymmärtämisessä.

KOHDERYHMÄ

Keille toiminta suunnataan? Miten heidät tavoitetaan?

Kohderyhmään kuului pääasiassa vanhemman polven yrittäjiä (+55 v.), mutta myös muita, joiden digiperustaidot ovat heikot esim. resurssien puutteen, oppimisvaikeuksien tai erilaisten pelkojen ja epävarmuuden takia. Hankkeen aikana havaittiin myös, että koulutuksiin osallistui huomattava joukko asiantuntijatyötä tekeviä tai muita palkkatyöstä yrittäjiksi siirtyneitä. He kertoivat huomanneensa digiperustaidoissaan aukkoja, kun jatkuvaa it-tukea ei enää ollutkaan tarjolla ja kaikesta pitäisi selviytyä yksin.

Monet yksin/mikroyrittäjät eivät kuulu järjestöihin, joten keskitetysti heitä on vaikea tavoittaa. Panostimme opiskelijahankinnassa viestinnän ja markkinoinnin monikanavaisuuteen, selkeyteen ja johdonmukaisuuteen.

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

HANKKEEN TAVOITTEET

Mitkä ovat toiminnan tavoitteet? Mitä muutosta kohderyhmässä tavoitellaan?

Tavoitteena oli vahvistaa noin 60 yksin- ja mikroyrittäjän digiperustaitoja järjestämällä heidän tarpeisiinsa räätälöityä matalankynnyksen koulutusta. Tarjotun koulutuksen haluttiin olevan laadukasta ja saavutettavaa (mm. ajallisesti) ja yksilölliset tarpeet huomioivaa. Erityisen tärkeänä pidettiin, että osallistujat oppivat sellaisia konkreettisia taitoja, joista on välitöntä hyötyä arjessa. Digirohkeuden ja -osaamisen lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti myös yrittäjän hyvinvointiin ja jaksamiseen. Osallistujia haluttiin myös innostaa jatkokoulutuksiin.

Digiperustaidoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä pienten yrittäjien tarvitsemia taitoja. Niihin kuuluu mm. kyky käyttää omia laitteita ja tarvittavia sovelluksia ja ohjelmia, hakea tietoa, toimia turvallisesti ja suojautua kyberuhkilta. Yrittäjän digiperustaitoihin kuuluu myös perusosaaminen sosiaalisesta mediasta ja ymmärrys digitaalisista toimintaympäristöistä.

Toisena tavoitteena oli luoda koulutusmalli. Esimerkiksi kansalaisopistojen arjessa tämäntyyppiselle kehitystyölle ei aina ole riittävästi aikaa ja mallin toivotaan helpottavan vastaavien koulutusten suunnittelua.

RESURSSIT

Mitkä resurssit ovat käytössä?

Hanke toteutettiin Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen myöntämän avustuksen turvin. Hankkeessa (8/2022-12/2024) työskenteli päätoimisesti yksi hankekoordinaattori, joka vastasi mm. suunnittelusta ja kehitystyöstä, koordinoinnista, markkinoinnista ja viestinnästä sekä selvitystyöstä. Koulutukset ja yksilöohjaus toteutettiin palkkaamalla tuntiopettajia. Myös hankekoordinaattori toimi opettajana joillakin kursseilla sekä tarvittaessa osallistujien yksilöohjauksessa.

Hankkeen käytössä oli Ahjolan kansalaisopiston hallinto- ja tukipalvelut sekä omia tiloja ja välineitä. Tiloja vuokrattiin myös yhteistyökumppanilta. Hankkeen budjetti oli 141 440 €.

Koulutukset ja yksilöohjaus olivat osallistujille maksuttomia.

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

TOIMINTA

Hanke käynnistyi suunnittelulla ja kehittämisellä, hankekoordinaattori mm.:

- perehtyi koulutuksissa palvelumuotoiluun ja vaikuttavuuden arviointiin
- perehtyi osaamisperusteisuuteen ja opintopistekurssien suunnitteluun
- teki ennakkokyselyitä ja perehtyi kohderyhmän digiosaamiseen ja tarpeisiin
- laati yhdessä tuntiopettajan kanssa osaamisperusteiset kurssisuunnitelmat sekä opetussuunnitelman sekä laati vaikutusketjun hankkeen ohjenuoraksi
- laati hankkeen viestintä- ja markkinointisuunnitelman ja laittoi ne käytäntöön
- käynnisti opiskelijahankinnan

Koulutusten toteutus 1/2023 -10/2024:

- neljänä lukukautena pääosin lähiopetuksena, myös muutama etäkurssi
- toteutettiin 23 kurssia
- Lähiopetuksena: Digiperustaidot (4 kertaa), Googlen toimistosovellukset (3), Valokuvaus ja videointi puhelimella (3), Canva-perusteet (4), Facebook ja Instagram-perusteet (3).
- Etäopetuksena (Teams-alustalla): Etätyöskentely (1 kerta), Googlen yritysprofiili (3), You Tube-kanavan perustaminen (2)

- Ryhmäopetusta yhteensä 294 tuntia ja yksilöohjausta 238 tuntia. Kursseihin sisältyi myös itsenäistä työskentelyä (tehtäviä)
- Kurssien laajuus 0,5-1,5 op, kokoontumiskertoja 3-5 x 3 oppituntia
- 3 opettajaa
- Oppimista tuettiin pienten opetusryhmien, rinnakkaisopettajien, yksilöohjauksen ja yksittäisten lisäaikojen tai ylimääräisten kurssikertojen avulla. Kurssisisältöjen räätälöintiä varten osallistujille tehtiin alkukartoitus ja kurssikohtaiset ennakkokyselyt.

Koulutusten kehittäminen ja koulutusmalli:

- Koulutusta kehitettiin koko hankkeen ajan palautteiden ja omien havaintojen perusteella.
- Hankkeen kokemukset koottiin käsillä olevaksi koulutusmalliksi.

(Osallistujat toivoivat myös tekoälyn käyttöön tai verkkosivujen luomiseen / ylläpitämiseen liittyvää opetusta, mutta näitä emme pystyneet toteuttamaan.)

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

MITTARIT JA TIEDON KERÄÄMINEN

Koulutusten laatua ja hankkeen tuloksellisuutta (tavoitteiden saavuttamista) arvioitiin seuraavien mittareiden avulla:

Tavoiteltujen opiskelijamäärien sekä koulutusmäärien saavuttaminen

- opiskelijamäärä per kurssi ja kokonaismäärä (tavoite yht. 60, kurssia kohti 4-10 osallistujaa)
- järjestetyt kurssit (6 kurssia/lukukausi)
- kokonaistuntimäärä ja yksilöopetuksen määrä
- kurssimäärä /opiskelija, keskiarvo monelleko kurssille osallistuu
- kurssin keskeyttäneet ja syyt

Laadukkaan, yrittäjien tarpeisiin räätälöidyn ja yksilölliset tarpeet huomioivan koulutuksen toteutuminen:

- osallistujan numeroarvosana kursseista
- osallistujan vapaamuotoinen arvio kurssien laadusta ja kurssille osallistumisen merkityksestä/hyödyistä: digiosaamisen parantuminen

Osallistujilta kerättiin tietoa koko hankkeen ajan eri tavoin.

Alkuhaastattelut ja kurssikohtaiset alkukartoitukset:

- tarkoitus valmistella opiskelijoita kurssille ja toisaalta varmistaa, että kurssi vastaa osallistujan tarpeita, myös opettajalle tietoa aiemmasta osaamisesta ja taitotasosta. Ensimmäistä kertaa hankkeen kurseille osallistuvat haastateltiin ennakkoon puhelimitse. Myöhemmin kurssien alkukartoitukset tehtiin sähköpostitse.

Kurssipalautteet:

- nimettömät kurssipalautteet (Hellewi), vastanneita, keskiarvot
- yksilöidyt kurssipalautteet (sähköposti tai puhelinkeskustelut)
- jälkipalautteet noin 2kk ja 6kk koulutusten jälkeen: koko hankkeen ja koulutusten arviointi

Kerättyä tietoa ja palautetta hyödynnettiin kurssisuunnittelussa ja kurssien sisältöjä ja järjestämisen tapoja muokattiin niiden avulla.

Myös Jotpan (rahoittajan) keräämä nimetön osallistujapalaute oli käytettävissä.

DIGITAITOJA PIENYRITTÄJILLE-HANKE VAIKUTUSKETJUNA

TULOKSET JA VAIKUTUKSET (KOULUTUKSET)

- Kurseille osallistui yhteensä 65 yrittäjää (yksilöitä)
- Suunnitellut 23 kurssia toteutuivat
- Opetusta 294 tuntia ja yksilöohjausta 238 tuntia
- Keskimäärin opiskelija osallistui 2-3 kurssille (keskiarvo 2,8)
- Kokonaan hankkeessa opiskelun keskeyttäneitä opiskelijoita 2. Syynä kurssien ulkopuoliset tekijät: sairastuminen tai muuttunut työtilanne. Ennen kurssien alkamista tapahtuneita peruutuksia ei huomioitu (varasijoilta otettiin uusia osallistujia). Keskeyttäneiksi ei laskettu myöskään tapauksia, joissa osallistuja keskeytti yhden kurssin, mutta jatkoi muilla kursseilla.
- Eri tavoin kerätyissä palautteissa koulutukselle annettiin arvosanaksi 4,3 (keskiarvo). Myös rahoittajan (Jotpan) keräämässä opiskelijapalautteessa, koulutukset saivat arvosanaksi 4,3.
- Nimettömässä palautteessa arvioitiin myös koulutuksen vaikutusta hyvinvointiin (Kurssilla oli positiivinen vaikutus hyvinvointiini), 4,55.

Vapaamuotoisessa palautteessa koulutuksesta sanottiin mm. seuraavaa:

- Olen oppinut itselle hyödyllisiä tietoja ja taitoja.
- Osaaminen on päivittynyt ja olen saanut paikattua suuria aukkoja tiedoissa.

- Olen saanut konkreettista apua omaan tekemiseen ja opitusta on ollut heti hyötyä. Some on ammattimaisempi ja teen markkinointimateriaalia Canvalla.
- Olen saanut lisää asiakkaita! (Google-profiillista oli apua.)
- Koulutuksessa oli turvallinen olo harjoitella asioita, joita ei muuten ole aikaa itseksensä opetella.
- Uskallusta on tullut enemmän ja nyt osaa rohkeammin kokeilla ja tehdä.
- Ennen kurssia luuli osaavansa monta asiaa, mutta niistäkin oppi lisää.
- Omasta tekemisestä on tullut sujuvampaa, eikä mene niin paljon aikaa sähläämiseen.
- Selkeästi kasvoi digirohkeus. Merkitsi paljon se, että oli muitakin vastaavassa tilanteessa olevia, vertaistuki oli tärkeää.
- On innostanut jatkokoulutuksiin. Koko ajan seuraan ja osallistunkin ilmaisiin, lyhyisiin webinaareihin ja yritän etsiä käytännönläheisiä täsmäkoulutuksia.

“Jos nyt jotain toivoisin, niin ns. tukiryhmiä jatkoon --- ohjauksella merkitystä taitojen jalkauttamisessa ja käyttöönnotossa.” Jälkipalautteessa (6kk myöhemmin) moni totesi, että opitusta on ollut hyötyä, mutta kaipasi tukea tai jatkokurssia, jotteivat taidot pääse ruostumaan.

ERITYISET HAASTEET

osallistujien taitoerot

osallistujien laitteet

sitoutuminen-aikataulu

tavoittaminen

Hankkeen aikana nämä neljä kysymystä nousivat esiin yhä uudelleen. Erilaisia ratkaisuja ja toimintatapoja kannattaa miettiä erityisesti näiden osalta etukäteen.

ERITYISET HAASTEET

- Osallistujien taidoissa ja tiedoissa voi olla hyvin isoja eroja. Miten toteuttaa koulutus sillä tavoin, että se on mielekäs ja antoisa kaikille?
- Koulutuksissa on järkevää hyödyntää osallistujien omia laitteita. Niiden moninaisuus, ikä tai päivitysten puute voi kuitenkin tuottaa yllätyksiä. Miten varautua?
- Monelle yrittäjälle suurin este koulutukseen osallistumiselle on ajanpuute tai aikataulun sopimattomuus. Mitä ratkaisuja voisi tarjota?
- Miten tavoittaa koulutuksen tarvitsijat ja miten motivoida heidät osallistumaan? Monet yksinyrittäjät eivät kuulu järjestöihin ja keskitetysti kaikkia ei tavoita

KOHDERYHMÄ

**yrittäjyyden
erityispiirteet**

**tarvittava
digiosaaminen**

osallistumisen esteet

kannustimet

- Mitä digiperustaitoja yrittäjä tarvitsee? Voisiko tarjonnassa olevia kurseja muokata kohderyhmälle sopivaksi? Millaista koulutusta kukaan muu ei tarjoa?
- Yrittäjän tarvitsemat digiperustaidot ovat osittain samoja kuin kansalaistaidoiksi luokiteltavat digitaidot (esim. sähköpostin käyttö, asioiden hoitaminen digipalveluissa, laitteiden ja sovellusten suojaaminen ja turvallinen käyttö). Koska yrittäjä myy omaa työtään, digiperustaitoihin kuuluu myös viestintään ja markkinointiin liittyviä taitoja. Yrittäjällä on vähintään otava jonkinlainen kokonais käsitys näistä, jolloin hän pystyy ostamaan oikeanlaisia palveluja muualta.
- Motiivit koulutukseen hakeutumiseen a) halu päivittää osaamista tai saada alkeista lähtien kokonais käsitys digiympäristöistä ja toimintalogiikoista (esim. pilvipalvelut, tietoturva) b) täsmätarve: halu oppia tietty taito tai sovelluksen käyttö (esim. videoeditointi tai Canva)

KOHDERYHMÄ

- Monet osallistujat kertoivat suurimmaksi osallistumisen esteeksi ajan puutteen. Koulutus kiinnostaa ja kurssille ilmoittaudutaan, mutta viime hetkellä tullut työtilaisuus saatta johtaa perumiseen.
- Koulutuksista yrittäjäystävällisiä aikatauluttamalla, järjestämällä mahdollisuuksien mukaan etäkurseja tai hybridikoulutusta.
- Osallistujat ovat taustoiltaan hyvin erilaisia, mutta yhdistävänä tekijänä on yrittäjyys ja digitaitojen puute. Ryhmässä saatu vertaistuki koettiin tärkeäksi. Joillekin osallistujille nimenomaan tämä toimi parhaana osallistumisen kannustimena.
- Kurseilta odotetaan konkreettisia taitoja ja tietoja, joista on välitöntä hyötyä arjessa.

RESURSSIT

**asiantuntemus
opettajan osaaminen**

**kumppanit
budjetti**

**tilat, välineet
oppimisympäristöt**

- Koulutusten onnistumisen ja asiakastyytyväisyyden kannalta tärkeintä on laadukas opetus ja opettajien asiantuntemus. Yrittäjille suunnatussa koulutuksessa tämä on erityisen kriittistä, sillä digiosaamista haetaan nimenomaan omaan elinkeinon liittyen.
- Digiympäristöt, laitteet ja sovellukset kehittyvät jatkuvasti ja opettajan on koko ajan päivitettävä omaa osaamistaan ja mahdollisia kurssimateriaalejaan. (Opettajien koulutustuki yms.)
- Digiosaamiseen/osaamatomuuteen liittyy usein häpeän tunteita ja opettajan ohjausosaaminen ja kyky kohdata osallistujat yksilöinä ja ryhmänä on ensiarvoista.
- Kurssipalautteissa pidettiin tärkeänä ryhmän turvallista ja hyväksyvää ilmapiiriä sekä "lupaa kysyä tyhmiä".

RESURSSIT

- Koulutuksen hinta on monelle osallistujalle kynnyskysymys. Kyselyiden mukaan kipuraja osalla oli 50€ ja osalla 100-150€ (v. 2024).
- Jos tarjotaan yksilöohjausta, miten se hinnoitellaan? Mitä siihen sisältyy?
- Onko mahdollista löytää yhteistyökumppaneita, jolloin kurssimaksuja saadaan alemmas?

Tiloihin ja välineisiin liittyen huomioitavaa:

- toimiva ja riittävä nettiyhteys
- pöytätilaa osallistujien läppäreille ja tarpeeksi pistorasioita ja jatkojohtoja
- jos osallistujalla vain pöytäkone, voidaanko tarjota kone käyttöön tuntien ajaksi?
- projektori ja opettajan kone
- hybridiopetusta varten laitteiston tarve esim. konferenssikaiutin (mikrofoni+kaiutin)
- Etäopetusta varten tarvittava alusta ja siihen liittvät käytännöt ja lisenssit (Zoom, Teams...)

KOULUTUSTEN SUUNNITTELU

opetussuunnitelma

kurssisuunnitelmat

osaamistavoitteet

opintopisteet?

KOULUTUSTEN SUUNNITTELU

- Hankkeessa koulutukset oli opintopisteytetty ja opetussuunnitelmat on nähtävissä Opintopolussa (rahoitusehtojen opintopistevaatimus).
- Useimmat osallistujista eivät olleet kiinnostuneita opintopisteiden suorittamisesta. Tärkeintä heille oli oppia jokin konkreettinen taito tai saada kokonaisymmärrys digitaalisista ympäristöistä tai laitteiden käytöstä.
- Osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luominen kuitenkin auttoi kurssien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Sisällöistä tuli osallistujankin kannalta mietitympiä.
- Osaamisperusteiset kurssikuvaukset auttoivat myös osallistujia löytämään itselleen sopivia kursseja.
- Kurssisisällöt räätälöitiin osallistujien tarpeisiin ja oppimista tuettiin alkukartoitusten, pienten opetusryhmien, joillakin kursseilla tuplaopettajien, yksilöohjauksen ja yksittäisten lisäaikojen tai jopa ylimääräisten kurssikertojen avulla.
- Lyhyet mikrokurssit tarkkarajaisista aiheista olisivat olleet monesti kohderyhmän tarpeisiin ja tilanteisiin sopivampia. Tällaiset 1-2 kertaa kokoontuvat kurssit (lähi/etä) sopisivat myös täydentämään pidempiä koulutuksia tai palvelisivat täsmäosaamista kaipaavia.

RÄÄTÄLÖINTI

alkukartoitukset

palautteet

kehittäminen

**taitoerojen
huomiointi**

**ennakkotiedot
(omat laitteet,
tavoitteet ym.)**

Kursseja edeltävät alkukartoitukset osoittautuivat monella tapaa hyödyllisiksi:

- Osallistujat voitiin ohjata oikeantasoiselle, omia tarpeita vastaavalle kurssille.
- Opettaja sai ennakkotietoa osallistujien taitotasosta ja esim. opiskelijan käyttämistä laitteista/käyttöjärjestelmistä.
- Kurssisisältöjen räätälöinti ja kehittäminen.
- Millä tavoin ja kuka toteuttaa alkukartoituksen: ilmoittautumisen yhteydessä, erillisenä kyselylomakkeena, ennakkohaastatteluna?
- Kurssikohtaiset kysymykset: kurssin sisältöihin liittyvä osaaminen, laitteisto. Osallistujan tarpeet ja toiveet.

Palautteiden hyödyntäminen koulutusten sisältöjen ja toteuttamisen kehittämisessä. Miten palautetta kerätään? Tarvitaanko peruspalautelomakkeen lisäksi muita keinoja.

RÄÄTÄLÖINTI

Osallistujien taitoerojen huomiointi:

- Tasokurssit, selkeät kurssikuvaukset (riittääkö osallistujia)
- Ennen varsinaista kurssia järjestettävä aloituskerta, jossa alkeista lähteviä voidaan opastaa "samalle viivalle". Esim. etäkurseille osallistumisen tuki: ennen varsinaista kurssia kokoustekniikoiden harjoittelu.
- Starttipaja ennen varsinaisia koulutuksia täysin alkeista lähteville osallistujille.
- Yksilöohjaus ryhmäopetuksen rinnalla palvelee sekä alkeista lähteviä että pidemmälle ehtineitä.
- Pieni ryhmäkoko (maksimi 10) mahdollistaa yksilöllisemmän ohjauksen myös ryhmässä.
- Miten alkeisopetus/yksilöohjaus hinnoitellaan?

Miten koulutus järjestetään?

- soveltuuko etäkoulutukseen vai tarvitaanko lähiopetusta (kädestä pitäen -ohjausta) vai voiko sisältää molempia?

KOHDERYHMÄN TAVOITTAMINEN

kumppanit

kurssikuvaukset

**markkinointi ja
viestintä**

osallistujaviestintä

KOHDERYHMÄN TAVOITTAMINEN

- Koulutusten markkinoinnissa kannattaa panostaa monikanavaisuuteen ja hyödyntää mahdollisia yhteistyökumppaneita, mm. paikallisia yrittäjäyhdistyksiä.
- Osa yrittäjistä ei kuitenkaan näihin kuulu tai seuraa toimintaa aktiivisesti, joten heitä on tavoiteltava muilla keinoilla.

Koulutuksia suunnitellessa ja markkinoinnissa huomioitava:

- Kurssikuvausten selkeys ja yksiselitteisyys. Mitä osallistujalle luvataan?
- Digiperustaitojen käsite oltava selkeä. Mitä siihen kuuluu ja milloin on kyse edistyneistä taidoista, joita ei kursseilla käsitellä.
- Millä tavoin ja millä resursseilla hoidetaan osallistujaviestintää? Onko siihen tarvetta esim. pidempiaikaisissa koulututuksissa (hankkeet)?

Hankkeen aikana koulutuksia markkinoitiin seuraavasti:

- Hankkeen omat somekanavat (FB ja IG) pääosin maksullisia mainoskampanjoita varten (2x vuosi n. 4 vkoa) Lisäksi Ahjolan kansalaisopiston somessa satunnaisesti.
- Hankkeen oma sivu Ahjolan verkkosivuilla tavoitti hyvin (mietityt hakusanat). Löydettiin "googlaamalla".
- Oma uutiskirje 1xkk luettiin hyvin (90 tilaajaa). Kurssimarkkinoinin ja tiedottamisen lisäksi uutiskirjeessä ajankohtaisia digiuutisia ja vinkkejä. Lukukausien alussa mainontaa myös kansalaisopiston uutiskirjeessä.
- Selkeät kurssikuvaukset/Hellewin verkkokauppa (hakusanat)
- Painettu A5-esite jaossa Ahjolan tiloissa ja kirjastoissa.
- Yrittäjien kaupunginosayhdistyksille tietoa koulutuksista+esite sähköpostitse.
- Aamulehden luokitellut koulutusilmoitukset 2xvuosi.
- Sähköiset tapahtumakalenterit: Business Tampereen koulutuskalenteri (satunnaisesti Aamulehden Menokone.)
- Esitteiden jako ja koulutusten esittely sopivissa yleisötapahtumissa.